

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקנג ♦ שנה יא ♦ אבות ה

שב"ק חוקת ♦ ג תמוז ה'תשפג

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול.

ידועה הקושיה למה נאמר כאן "זאת חוקת התורה" ולא נאמר "זאת חוקה הפרה" וכמו שנאמר אצל קרבן פסח, זאת חוקת הפסח" (שמות יד, מג) כלומר שצריך לדעת למה כינה המצוה הזו של פרה אדומה בשם כללות התורה, ואמר זאת חוקת התורה.

וברש"י הק' כתב לתרץ לשון חוקה, דלפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה זאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, לומר שגזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה ע"כ.

והנה בזה תירץ רש"י הלשון של חוקה שכתב כאן התורה אבל לא מתרץ למה כתב חוקת התורה ולא כתב חוקת הפרה, והנה האור החיים הק' כתב לתרץ דהבדל שבו הורמו עם בני ישראל משאר הגוים הוא הוא אך ורק באמצעות קבלת התורה שזולת זה הנה ככל הגוים בית ישראל, וחז"ל אמרו שרק ישראל מטמאים באוהל ואין אומות העולם מטמאין באוהל זה שאמר זאת חוקת התורה, פירוש שחוקה זו של הטומאה ותנאי טהרתה תסובב הכל מהתורה, כי ע"י שישראל קיבלו התורה נעשו הם חטיבה של קדושה עליונה בחייהם וגם במותם שמי שנוגע במת או יאהיל עליו תדבק בהם הטומאה ולא תחפוץ להיפרד אם לא ע"י המצוה האמורה ע"י הפרה האדומה וגם במותם להיותם מלא קדושה ולכן בצאת נפשם חפצים הקליפות וכוחות הטומאה להידבק בקדושה, מה שאין כן האומות שהם משוללים מהקדושה, ולכן רק ישראל מטמאין באוהל ולא עכו"ם ע"כ. כלומר שהכוונה לומר שע"י טומאת האוהל נראה מעלתן של ישראל בגופן ונפשם הם בחייהם והן במותם, ולכן כתב חוקת התורה, לומר שע"י התורה בא זה שנפשם וגופן של ישראל נעשו אחרת מגוף האומות, זה הכל בא מהתורה ולכן כתב זאת חוקת התורה, שרק בדינים האלו ניכר הדבר שזה בא אך ורק ע"י התורה, אבל במצוות אחרות לא ניכר כל כך מעלתם של עם ישראל שבא ע"י התורה (כן נראה לפרש דברי קודשו של האוה"ח הק').

ונראה לפרש בעז"ה באופן אחר ומקודם נקדים להביא חקירה אחת המזכר בספה"ק בדבר שיש בה מחשבה ומעשה ואחד מנוגד לחבירו, מה הוא העיקר המעשה או המחשבה, ומוכן שהכי טוב הוא שיהיה המחשבה והמעשה שווה באותו דבר ולא יהיה ניגוד ביניהם, והנה מצינו בחטא הע-ג-ל הידוע, במדרש שכתוב שטען משה רבינו לפני הקב"ה שרק לו ציוה השם אנכי ה' אלוקיך וגו' ולא יהיה לך וכו' וכל עשרת הדיברות בלשון יחד הם נאמרים ולכן ישראל לא אשמים בעשית הע-ג-ל שרק משה בעצמו נצטוו עליו, והשם יתברך קיבל זאת ואמר צדקת וכיפר על חטא הע-ג-ל, ולכאורה נראה לפי זה שעיקר הוא המעשה, שדיבור הקב"ה שהיה בלשון יחיד הוא כמעשה, (וכמ"ש שהכתוב אומר נתתי את הארץ והוא כבר נחשב כמעשה) אף שמחשבה היתה על כלל ישראל ותכלית יציאת מצרים היה על זה לקבל את התורה וכמ"ש בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים וגו' כלומר כל ישראל ולא רק למשה בלבד.

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם: הגמה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את יהוה ויקדש בם: (כ, יב-יג), והנה הכתוב סתם כאן ולא פירש מה היה חטאם של משה ואהרן, שנאמר: יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל. ולא נאמר במה לא האמינו בה'.

ויש לשאול: מדוע איפוא נענשו משה ואהרן בעונש כה חמור? צריך להיות איזה שהוא יחס בין החטא ועונשו, הקדוש ברוך הוא מעניש מידה כנגד מידה, גומל לאיש כמפעלו, כיצד יתכן שעל חטא כה דק, כה זעיר, מגיע עונש כל כך, חמור ונורא?!

והרי ככלות הכל, לא סירב משה רבנו לעשות רצון ה', חלילה וחס. הוא קיים את דבר ה', אמנם היכה, ולא דיבר. והתוצאה היתה זהה, המים נבעו, הנס קרה. על מה ההקפדה, על מה העונש הנורא? זאת ועוד, כשיצאו עם ישראל ממצרים ולא היו מים לעם לשתות, אמר הקדוש ברוך הוא למשה "הנני עומד לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל": (שמות יז, ו) מדוע אם כן פה השתנתה ההוראה ונתבקשו לדבר ולא להכות כמו שם?

כמו כן פה במי מריבה אומר הקדוש ברוך הוא למשה מפורש "קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם: (במדבר כ. ח') אם כל הציווי זה רק לדבר מדוע נצטווה לקחת את המטה?

ועוד יש להבין שיחד עם משה נענש גם אהרן אחיו, לכאורה במה חטא אהרן, אהרן לא היכה בסלע, לא חירף, לא גידף ולא כעס על העם, ובכל זאת נענש יחד עם משה שלא להיכנס לארץ ישראל מדוע, והרי לא עשה דבר מלבד זה שהלך עם משה?

ושאלת השאלות האם נכון הוא שמשה נענש בגלל מי מריבה? והלא מפורש בפסוק, כשמשה משחזר את חטא המרגלים אומר הוא במפורש: גם בי התאנף ה' בגללכם לאמר גם אתה לא תבוא שם. (דברים א. לז') זה סותר את הנאמר כאן בפרשתנו שמשנה רבנו נענש בגלל שהכה את הסלע, מי מריבה ללא שום קשר למרגלים? לאור האמור אפשר לומר כי למעשה חטא מי מריבה לא היתה הסיבה לעונש זה של אי כניסתם לארץ ישראל, זו היתה רק אמתלא כדי להענישם שלא יכנסו לארץ, והסיבה האמיתית לכל אחד מהם היתה שונה לחלוטין, כל אחד על פי מעשיו שעשה. רק שכאשר עשו כל אחד את חטאו לא גילה אז הקדוש ברוך הוא את העונש משום כבודם. ועכשיו שעשו עבירה קטנה כעס הקדוש ברוך הוא על אותו העוון, אע"פ שעכשיו לא היו ראויים לאותו עונש, בגלל העוון שעשו כאן.

משל למה הדבר דומה לבן שחטא כנגד אביו חטא גדול. ובאותה שעה העמיד האב פנים כאילו אינו רואה, מפני כבודו של בנו, ולימים כשהבן חזר וחטא כלפי אביו חטא קטן, הכה אותו מכה רבה. ואומרים לו הבריות למה אתה מכהו על חטא קטן כל כך. אומר להם: לא על העוון הזה אני מכהו אלא על העוון הגדול שעשה כבר בעבר.

יה"ר שנזכה לקדש ולהתקדש שמו ברבים ולגאולה השלימה מתוך רחמים וחסידים מגולה במהרה בימינו אכ"ר.

אבל טען משה רבינו שהעיקר הוא המעשה והדיבור גם כן נקרא מעשה וכמו שכתוב "בדבר ה' שמים נעשו" ולכן אזלינן בטרם המחשבה ולכן לא חטאו ישראל בעשיית העגל מכיון שלא נצטוו הם על זה וה' קיבל זאת הטענה של משה רבינו אוהבן של ישראל. והכל טוב ויפה אבל יש בזה חסרון שנמצא שהתורה ניתנה רק למשה רבינו ע"ה, ולא לכלל ישראל, אבל כאן שה' ציוה להביא פרה אדומה שהוא כפרה על חטא העגל-ג נמצא שהיה כן חטא והעיקר הוא המחשבה שה' יתברך רצה במחשבה לתת את התורה לכל ישראל, ואם כן שפיר שכתב כאן זאת חוקת התורה שרק ע"י הפרה האדומה שהוא מכפר על חטא העגל, נודע שהעיקר הוא המחשבה והיה חטא, אבל התורה ניתנה לכל ישראל ולכן אמרה כאן התורה זאת חוקת התורה להביא הבשורה לכל ישראל שלהם ניתנה כל התורה כולה.

אבל לפי זה צריכין להבין איך קיבל ה' את טענת משה רבינו שאמר שהעיקר הוא המעשה (כלומר הדיבור כמעשה) ואם כן למה צריכין פרה אדומה לכפר עליהם, אבל האמת הוא שצריכין שיהיה גם המחשבה וגם המעשה והדיבור שוים, ולכן באה הפרה לכפר על חטא של העגל שהיה לפי המחשבה של הבורא כל העולמים שעל כל ישראל מוטל כל התורה כולה, אף שאמרו בלשון יחיד למשה בלבד, וא"כ עשיית העגל היה חטא.

אבל באמת נחזה אנו בחטא של העגל שעשו הערב רב, אבל ישראל הקדושים שנכשלו אחריהם רק במעשה של העגל אבל לא במחשבה, כי מחשבתם של ישראל לא היה כמחשבתם של הערב רב, שהם היו גם במחשבה וגם במעשה בחטא של עבודה זרה בעשיית העגל משא"כ ישראל חטאו רק במעשה אבל במחשבה הם לא חטאו, כי הם רצו רק מנהיג במקום משה, שחשבו שמהם מת, ולכן לא היו במחשבתם בעשיית העגל לשם עבודה זרה ואם אזלינן בטרם מחשבה אין כאן חטא כי לא היה מחשבה רע, אבל אם הולכים בטרם המעשה היה רע, אבל במתן תורה היה להיפך דלפי המחשבה של הקב"ה כביכול שהיה ליתן התורה לכל ישראל, אם כן יש כאן חטא של עשיית העגל אבל אם אנו הולכין אחרי המעשה דהיינו הדיבור של הקב"ה, אין כאן חטא משום שאמר זאת בלשון יחיד שנראה שהכוונה למשה בלבד ולא לכל ישראל.

ולכן אתי שפיר טענת משה להשם יתברך ואמר אם הולכין אחרי המחשבה שהוא העיקר אם כן אין כאן שום חטא של העגל מכיון שמחשבתם היתה טובה, ואם נלך אחרי המעשה ואז מעשה העגל היה עבירה, אבל אמר משה להשי"ת דאין כאן לפי זה שום מעשה של עבירה מכיון שהם לא נצטוו, ורק למשה נאסר עליו זה שה' אמר לו בלשון יחיד.

והקב"ה קיבל זאת ונמצאים ישראל קדושים שהם פטורים מכל חטא, אבל מ"מ ציוה ה' להביא הפרה אדומה שהוא מכפר על חטא העגל וכמו שכתב רש"י בשם ר"מ הדרשן ולכן זה נתכפר על זה שאם נלך בטרם המעשה של העגל נתכפר המעשה הפרה, ואז אפשר לילך אחרי המחשבה גם כן וגם אין כאן מעשה רע ולכן נקראת התורה של עם ישראל כולה, מכיון שהמחשבה היתה לכל ישראל ודו"ק.

והנה נחזור כעת להבין דברי קודשו של רש"י הנ"ל, לפי שהשטן ואומות העולם מוניין את ישראל, לומר מה המצוה הזאת, ומה טעם יש בה, ולפיכך כתב בה חוקה, גזירה הוא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה, ויש להבין למה דווקא במצוה הזאת של חוקה, השטן ואומות מוניין את ישראל והלא יש עוד הרבה מצוות שהם בבחינת חוק ולמה רק על זה הם מוניין, וגם מה זה לשון "מוניין" וגם למה רק כאן כתב שחוק גזירה מלפני ואין רשות להרהר אחריה, הלא זה הדבר הוא בכל חוקי התורה.

ונראה לומר בעז"ה הדנה הלשון "מוניין" לא מצינו בדברי חז"ל וכיוצא בו, ובדפוסים הישנים של רש"י היה כתוב "משיבין את ישראל" או "מגנין את ישראל" ולשון "מוניין" מביאין שהוא מלשון אל תונו" דהיינו הונאת דברים, דהיינו שהשטן ואומות העולם, עוברים על איסור הונאת דברים, בזה שמזכירין את החטא של העגל שעשו, ולכן נראה שהכוונה בזה שהם רוצים להזכיר את החטא של העגל שזה קטרוג לישראל וכמו שעשה בלעם הרשע וכמ"ש בפרשת בלק (כד, א) וישת אל המדבר פניו, ופירש רש"י כתרוממו שתרגם, "ושוי לקבל עגלא דעבודו ישראל במדברא אפיהו", שהיא הפירוש שבלעם הסתכל וכיון פניו נגד המדבר ששם עשו ישראל את העגל להזכיר את מעשה העגל ובכך חשב שיוכל לקלל אותם, שזה מה שכתוב

בפרשת כי תשא (לב, לד) וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם, וכתב רש"י שהשם יתברך אמר למשה, עתה שמעתי אליך מלכותם יחד אבל תמיד כשאפקוד עליהם עונותיהם, ופקדתי עליהם מעט מן העון הזה עם שאר העוונות ואין פורענות בא על ישראל שאין בה קצת מפרעון עון העגל, זה שרצה בלעם לקנטר על ישראל שיוכל לקללם, זה כוונה כאן ברש"י שהשטן בלעם ואומות העולם מוניין, כלומר שהם מצערים את ישראל ושואלים אותן מה הוא מצות פרה אדומה ומה טעם יש בה, והם רוצים לקבל את תשובתם של ישראל שזה מכפר על העגל, ולכן יש להם בזה רוח שהם מזכירים בזה את החטא של העגל שעשו ישראל ולכן כתב רש"י שהכתוב כתב "חוקה" שהיא גזירה מלפני כלומר שכל החטא של העגל הוא גזירה מלפני יתברך, וכמו שאמרו חז"ל שלא היו ישראל ראויים לאותו חטא העגל הוא גזירה מלפני יתברך, וכמו שאמרו חז"ל שלא היו ישראל ראויים לאותו חטא אלא הוא בא להורות תשובה לרבים שידעו שאפשר לחזור בתשובה, ולכן זה תשובת השי"ת לומר לעכו"ם ולכן אין שום שייכות מצות הפרה האדומה לחטא העגל, ולכן אין לך רשות להרהר אחריה דהיינו לומר שהפרה הוא בא אחרי החטא של העגל לכפר עליה אלא שזה גזירה מלפני גם המצוה של הפרה ואף אם לא היו חוטאים בעגל היה מן הצורך לזה המצוה שהוא חוקה מאת ה', ולכן אין להם לעכו"ם שום תועלת בזה לידע הטעם של הפרה בכדי לקנטר על ישראל, כי הכל הוא חוקה מאת השם יתברך, ובאמת לא היה חטא כלל בזה לישראל, ולא צריך המצות פרה שיכפר עליהם.

ובדרך רמז יש לפרש מה שכתב רש"י הק' גזירה היא מלפני, ואין לך רשות להרהר אחריה שכתבו הספרים הק' שיש ב' אופנים שהיצר הרע נדמה לאדם להכשילו ח"ו בעבירות אחד הוא הגאווה ואחד הוא הענוה, כלומר שיש גאווה של טומאה ויש גאווה של קדושה וגם יש ענוה של קדושה וענוה של שקר, והוא באופן כזה שאם בר ישראל רצונו לעשות מצוה עושה אותו היצר הרע עניו כהלל ואומר לו האיך אתה רוצה לעשות מצוה לה' יתברך ואתה מלא חטאים ומזכיר לו החטאים שעשה, לכן כל המצות שלך אינם שוים והכל הולך לקליפות והחיצונים, אבל זה מעשה היצר כי אדם יחשוב שה' יתברך הוא רחמן ומוחל וסולח לכל ולכן העיקר להרהר בתשובה על מעשים שעשה, ולקיים מיד המצוות המוטלות עליו, אבל יש עוד יצר הרע שאם גמר בלבו לעשות המצוה להשם יתברך, בא היצר הרע בגאווה של טומאה ואומר לו כמה "צדיק" אתה שעשית כך, וגם בליבו יחשוב שהוא כבר הגדול מכל העולם ויזלזל באחרים.

זה מרומז מה שאומרים בתפילה "והסר שטן מלפנינו ומאחרינו" כלומר השטן של קודם המצוה שהוא הענוה של שקר והשטן שאחרי המצוה שהוא הגאווה של הטומאה, זה מרמז כאן רש"י באומר גזירה הוא מלפני, ואין לך רשות להרהר אחריה, כלומר שאם יבוא היצר לומר קודם המצוה שאין אתה יכול לקיים המצות בשביל החטאים שיש לך, יאמר לו היהודי הנה הקב"ה גזר עלי לעשות המצות, להניח תפילין ולעסוק בתורה ולהתפלל לפניו יתברך, זה הוא גזירה בלי שום טעם ואין טענת אונס לומר שאין הוא ראוי לזה, ואם יבוא היצר אחרי המצוה להכניס בו גאווה שעשה המצוה, על זה נאמר שאין לך רשות להרהר אחריה כלומר אחרי המצות שעשית, שאל ירהר בגאווה של היצר הרע, אלא יחשוב שזה הכל מתנת אלוקים שזיכה אותו לעשות המצוה וללמוד תורה ולעסוק בחסד וכ"ו.

והנה אנו נמצאים כבר בחודש שמצד אחד הוא מרמז על הצרה של חורבן בית המקדש הראשון והשני, וגם היו חורבנות אחרים שמזכירים הם בהקניות של תשעה באב, אבל מצד השני חודש תמוז מרמז על ימי התשובה וכמו שאומרים שתמוז הוא ר"ת ז'מני ת'שובה מ'משמשים ו'באים ומתקרב השנה החדשה הבעל"ט, ולכן עלינו לקחת את הימים האלו ולהרבות בהם בתורה ובמעשים טובים ויפה שעה אחת מקודם ולא לחכות לזמן האחרון של השנה אלא להיות מן הזריזין מקדימים, והשם הטוב ירחם עלינו ויהפוך לנו את החודשים של החורבן לחודשי שמחה וששון בבנין בית מקדשינו שיבנה במהרה בימינו ע"י משיח צדקינו וכמו שכתב הרמב"ם בהלכות מלכים פרק יא) שהמשיח הוא יבנה את בית המקדש ויקבץ נדחי ישראל ויתמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, ברחמים גדולים ובחסדים מגולים אמן ואמן.

כְּפִינֵי חַיִּים

זאת חקת התורה (יט, ב)

דהנה התורה הוא מרפא לכל. ולכאורה אסור להתרפאות בדברי תורה, אלא שהענין הוא כך שהרשימה הנשארת באדם והקדושה שנרשם בו על ידי לימוד התורה על ידו יכול האדם הזה לרפאות חולים, זהו זאת חקת מלשון חקיקה הוא רשימה הנשארת באדם מהתורה. אבל באיזה אופן יהיה לימוד התורה שיורשם בו קדושה זאת התורה אדם כי ימות באהל (יט, יד) פירוש שימסור נפשו עליו בגודל אהבה ויראה כן יזכנו ה' הטוב ללמוד תורתו אמן.

(נועם אלימלך)

זאת חקת התורה (יט, ב) שהיא שקולה כנגד כל התורה, דאיתא (זח"א רב, א) דהא לית לך מלה לתברא יצר הרע אלא אורייתא, ופרשת פרה יש בה כח זה שעל ידי קריאת פרשה זו פועל בלב שיוחקו כל הדברי תורה ולהטור מכל טומאות היצר הרע.

(פרי צדיק)

זאת חקת התורה (יט, ב) הנה רש"י ז"ל מביא לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה מצוה הוא זאת, לפיכך כתב בה חוקה, ונראה מזה כי המצוה שהשטן מונה לקרר הנפש שנקראת בשם חוקה, ולמה באמת מונין דוקא על זה המצוה, ונוכל לומר לפי שהיא מטהרת טמאים, והמה החיצונים מרגישים בזה לכך רוצים לקרר הבריות, והקב"ה הסתיר טעם המצוה כדי לקיים הבחירה זה לשון מונין כי אוחז באנשים חשובים אשר נמנים במנין והבן.

(אגרות שומרי אמונים)

זאת חוקת התורה (יט ב)

פי' חוקת מלשון חק נתן ולא יעבור, ור"ל שאין די בלימוד של כמה שעות, אלא לימוד התורה צריכה להיות בקביעות ממש במסירות נפש, ושום סיבה לא תמנעהו מלימוד התורה הק'.

(חוקי חיים)

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר.. ויקחו אליך פרה אדומה.. (יט, ב)

הלאמר אינו מובן. והנראה דרמז לאמ"ר, שיאמרו הפרשה ויקראו אותה בתורה בצבור, מסייעא למאן דאמר פרשת פרה דאורייתא.

(אגרא דכלה)

לקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי (יט, ז)

פתח הכתוב בלשון רבים וסיים בלשון יחיד, ללמדנו שאע"פ ש'הבא ליטור מסייעין אותו' (שבת קד) עדיין על האדם להיות 'ונתן עליו' – שבעצמו יתייגע כפי כוחו להגיע לתכלית השלימות הראויה כי זה כל האדם.

(אמרי אמת)

וימאן אדום.. עבור בגבולו ויט ישראל מעליו (כ, כא) לשון 'ויט' ולא 'וילך'. כי באמצעות האחוה שהיה לעשו ביעקב היה יונק איזהו כח ואחיזה קטנה בקדושה אע"פ שנשרש ברע, אבל כעת בהראותו את העזות וחוצפות והאכזריות הזו, נבדל לגמרי ולא נשאר לו שום שורש וענף בקדושה, וזהו 'ויט ישראל מעליו', כי קדושות 'ישראל' הלך ממנו לגמרי ולא נשאר לו שום שורש וענף לינק מהקדושה שהוא 'ישראל' סבא ובניו.

(צמח דוד)

קול קראלי – 074-7962278

נְעִימוֹת חַיִּים

זאת חקת התורה וגו' אדם כי ימות באהל (יט, ב): מדכתיב 'חוקת התורה' ולא 'חוקת הפרה', דרשו חז"ל (ברכות סג, ב) שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה.

הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, ראש ישיבת 'עץ חיים', מסר 'שיעור כללי' פעם בשבוע לפני תלמידיו בישיבה, והיה מכין את השיעור עם קבוצת בחורים נבחרים שהגיעו אליו ללמוד עמו בביתו.

בין המשתתפים באותה קבוצה היה הגה"ח רבי משה זייבאלד זצ"ל, והיה רגיל לספר, שפעם באמצע לימודם נכנסה הרבנית ע"ה ובישרה לרב בשמחה "שרה'לע האט גיבוירען א מיידיאלע" [- לשרה'לה נולדה בת]. [היה זה דבר נדיר מאוד, כי מעולם לא הפריעה באמצע הלימוד, רק מפני שבתם זו היתה חשוכת בנים למשך כמה שנים, ע"כ הרגישה צורך לבשר לו בשורה טובה כזו].

נענה הגרא"ז והגיב "מזל טוב", והמשיך ללמוד...

ויהי כאשר סיים את השיעור, פנה הגרא"ז לתלמידיו ואמר, שהוא זוכר שהפריעו לו על דבר מה באמצע הלימוד, ואינו מצליח להיזכר מה זה היה...

חייכו התלמידים, כי הבינו שלא קלט את הבשורה הטובה מפני גודל ריכוזו בלימודו. ואכן, כאשר אמרו לו שהרבנית נכנסה לבשר בשורה טובה נכנס תיכף למטבח, ובירך את הרבנית בברכת 'מזל טוב' מכל הלב, ודרש בשלומה של היולדת וכיוצא בזה.

והפליא הגר"מ זייבאלד מה שראו עיניו איך המית עצמו על דברי תורה כפשוטו ממש, שהסיח דעתו לגמרי מכל עניני עוה"ז בעת לימודו.

זרעא דיוסף (הובא בגיליון י"ן ישן)

סְגוּלוֹת חַיִּים

עקשנותו הבלתי מתפשרת לקיום ההלכה בדקדוק ללא התחכמויות, היתה עבור מרן הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל מקור לברכה משמיים, ולדעתו פעלה כסגולה נפלאה לשומרי ההלכה במלואה...

"אני נשוי כבר כמה שנים ולא נתברכתי בפרי בטן" – טינה האברך את צרתו בפני רבי משה – "הרופאים מציעים לי לערוך בדיקה מסוימת, מה דעת הרב בענין?"

"הבדיקה הזו אינה מותרת עפ"י הלכה" – פסק רבי משה

"כבוד הרב" – התחנן האברך – "הבדיקה הזו היא תקוותי האחרונה לזכות בזרע של קיימא, אולי אפשר למצוא איזה היתר בכל אופן?"

רבי משה נטל את ידיו של האברך ברחמים, ובאהבה רבה אמר לו: "כמה ברכות צדיק ביקשתם לישועתכם... דע לך! ששמירת ההלכה בדקדוק גם כשקשה מאוד, היא סגולה יותר מברכת צדיק..."

האברך שמע את הדברים והחליט שלא לחפש קולות ולא ערך את הבדיקה. דברי רבי משה התקיימו והם זכו לחבוק כמה ילדים...

לעילוי נשמת
הרה"ח יקותיאל שמואל שמעלקא ז"ל
בן הרה"ח צבי הירש ז"ל
פרקוביץ
נלב"ע טו סיון תשפג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הרה"ח משה בצלאל ז"ל
בן הרה"ח ישראל הי"ו
פישמן
נלב"ע יד סיון תשפג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הרה"ח מאיר רוטנר ז"ל
בן הרה"צ יעקב בן ציון זצ"ל
נלב"ע יז סיון תשפג
ת. נ. צ. ב. ה.

הליכות חיים

תשובות מרן הגר"ח קיינבסקי זיע"א

להרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומרבני רחובות מתוך ספרו גם אני אודך

לעבור בין שני דקלים

שאלה: בגמרא פסחים (דף קי"א ע"א) איתא, שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין ואלו הן הכלב והדקל והאשה וי"א אף החזיר וי"א אף הנחש, ע"כ. ושאלתי האם יש להקפיד היום על כולם, או רק שלא לעבור בין שתי נשים?

תשובה: היום מקפידים רק על נשים משום שכחה.

לעבור בין אשה לדקל

שאלה: בגמרא פסחים (דף קי"א ע"א) איתא, שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין ואלו הן הכלב והדקל והאשה וכו', ע"כ. מה הדין לעבור בין אשה לדקל האם מותר?

תשובה: מותר.

לדרוך עם מנעלים על קליפי ביצים

שאלה: בגמרא פסחים (דף קי"ב ע"ב) איתא, וביצים וכו' קשין לדבר אחר - ביצים מאן דמדריך אקלפים. ע"כ.

ומבואר שאין לדרוך על קליפי ביצים, ורציתי לשאול מהו הכוונה האם שאין לדרוך על קליפי ביצים בלי מנעלים, אבל אם מנעלים לית לן בה, או שגם עם מנעלים אין לדרוך על קליפי ביצים? [יעוין בגמרא לעיל (דף קי"א ע"א) ולא אמרן אלא דלא רכיב חמרא ולא סיים מסני וכו', וה"מ היכא דליכא למיחש לכשפים וכו'. עיי"ש. ורואים שם שאם דורך בנעל קיל יותר, אולם שם איירי לגבי רוח רעה של שדים, והכא מיירי שקשה לדבר אחר - צרעת. ויש לעיין].

תשובה: גם עם מנעלים.

אין מגדלין חזירים בכל מקום

שאלה: בגמרא בבא קמא (דף פ"ב ע"ב) איתא, אין מגדלין חזירים בכל מקום, ומבואר שם שאסור להשתכר כלל בחזירים. (יעו"ש בתוד"ה לא יגדל), וקשה לי משו"ע או"ח (סימן ש"ג סעיף כ"ז) שכתב, אסור לסרוק במסרק בשבת ואפילו אותו שעושים משער חזיר וכו'. ע"כ. ומנין הגיע לו שער חזיר?

תשובה: קנה מגויים.

פרנס השבוע

איש חי המנחין במעגלי צדק העומד לימינו בכל עת
מורינו הרב

הגה"צ רבי **מרדכי מוזס** שליט"א

אב"ד קהילתינו הק' בבני ברק

לרגל שמחת נישואי גיסו

האדמו"ר **מצאנז זמיג'ראד** שליט"א

עב"ג בשעטומ"צ

יה"ר שיבנה בית נאמן בישראל ומשמחה זו יושפע שפע רב

עובדות חיים

זאת חקת התורה וגו' (יט, ב).

כאשר פרצה פעם מריבה מסוימת, חשש הרה"ק מרן ה"פני מנחם" זי"ע שאיש מסוים עלול להגביר את המהומה, היה זה בשבת פרשת חוקת, כשבחול"ל קראו אז בפר' קרח.

לקראת סיום הטיש פנה רבינו ואמר לעברו: "בחול"ל קוראים עכשיו במחלוקת של קרח, ואילו כאן כבר אוחזים בטהרה - 'זאת חוקת התורה'...".

יעש משה נחש נחושת וישמיהו על הנס והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחושת וחי (כא, ט)

בתחילת הנהגתו של הרה"ק ר"ש מסלאנים זי"ע התנצל פעם בשברון לב, באומרו "האם אני ראוי להיות אדמו"ר הרי יודע אני את מה ערכי וכו'", ואחר כך אמר על עצמו, שהוא על דרך נחש הנחושת, שלא היתה בו חשיבות מצד עצמו, שהי עשוי מנחושת גרידא, רק שעל ידו היו מסתכלים כלפי מעלה, ומכוונים את לבם לאביהם שבשמים.

שמעו נא המורים (כ, י')

אחד מגדולי העסקנים ישב פעם בסעודת מצווה בגרמניה עם הרפורמים מהרסי הדת וכיבדו אותו לזמן על הכוס.

פתח ואמר: בדרך כלל אני מתחיל ב"מורי ורבותי נברך וכו'", אבל היות ולכם איני יכול לקרוא "רבותי", אשתמש בלשונכם שאתם מכריזים על עצמכם כעל מורי דרך ואומר "שמעו נא המורים..."

וממדבר מתנה (כא, יח). דרשו רבותינו (נדריים נה). מאי דכתיב 'מדבר מתנה' - כיון שעושה אדם עצמו כמדבר שהוא מופקר לכל, תורה ניתנת לו במתנה."

כשהיה הרה"ק רבי שמחה בונם מפשיסחא מגיע לגמרא זו היה אומר: יש מבני אדם הטועים טעות קטנה, במקום להפקיר עצמם כמדבר, הרי הם מפקירים את אחרים ועדיין הללו תוהים ותמהים, מפני מה לא יזכו שהתורה תהא נתונה להם במתנה.

ותשת העדה (כ, יא)

שאלו פעם את הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זיע"א, מפני מה שותים החסידים יי"ש? השיב להם כי הם מברכים "שהכל נהיה בדברו" אמרו לו, אי משום כך הם יכולים לשתות מים, שאף עליהם מברכים שהכל, אמר להם הרבי, יהודים אשר יודעים "שהכל נהיה בדברו" של רבונו של עולם מגיע להם כוסית יי"ש.

אחים יקרים! יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו בעין יפה וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

רח' דב גור 20 אשדוד טל. 0556798152

כתובת לתגובות ולקבלת הגליון

במייל: 8659931@gmail.com

לעילוי נשמת

האשה הצד' חיה ע"ה

בת הרב חיים ז"ל

נלב' ע"ד תמוח

ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מורינו ורבינו

הגה"ק **יצחק צבי משה** זי"ע

בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל

מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט

זכותו יגן עלינו ועכ"א

ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

הרה"ק רבי מאיר זצוק"ל

בן הרה"ק רבי אליעזר זי"ע

בעל ה'אמרי נועם מדזיקוב

יא"צ ח' תמוח (תרל"ז)

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרבנית רייזל רוס ע"ה

בת הרב שמואל אהרן זצ"ל

נלב"ע יז טבת תשפג

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל

בהרה"צ מרדכי זצ"ל

נלבע יב כסלו תשפא

ת. נ. צ. ב. ה.